

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA,
NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 30 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 30 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A németek Varsótól negyven kilométerre állnak

A lodz—konski vasutvonal a németek kezében — Ujabb harcok Nyugat-Galiciában — A helyzet a bosznia-hercegovina-déldalmáciai határszélén — Általános francia kudarc a nyugoti front minden szakaszán

Az osztrák-magyar főhadiszállás mai jelentésének egy kevésbé szépen hangzó részlete meggyőző módon bizonyítja kedvező helyzetünket az észak-keleti hadszíntéren. Már tegnap megtudtuk, hogy az oroszok ismét birtokukba vették a krosnoi és jasloi medencéket, ma pedig mintegy ennek az eseménynek természetes következménye gyanánt azt közli Höfer altábornagy, hogy a Limanowa és Tuchow között hevesen támadó oroszok elől hátrább vonultunk. Főhadiszállásunk jelentésének a maga egészében való áttekintése és a német vezérkar kommunikéjének s a lengyelországi hadműveletekről érkezett magántudósítások elolvasása után mindenki előtt világos lesz, hogy az oroszok nyugat-galiciái offenzívájának mi a tulajdonképeni célja. Ez a kétségbeesett támadás immár nem Bécs, vagy Berlin felé tendál, hanem lehetővé akarja tenni a milliós orosz főerőknek, hogy félig-meddig rendezetten hajtsák végre a visszavonulást a középső Visztula mögé. Bármilyen kemény harcok folynak is tehát Nyugat-Galiciában, ha az oroszok imitt-amott ki is erőszakolnak bizonyos részleges sikereket, az általános helyzetre a négyszáz kilométeres frontnak nyugatgaliciái szakaszán lefolyó események legföljebb csak annyiban bírnak befolyással, hogy az orosz főerőktől egy-két súlyos csapat elhárítanak.

Lengyelország egész területén ugyanis a szövetséges seregek állandóan a sarkában vannak a visszavonuló orosz seregeknek és az arcvonal mindenik szakaszán győzelmesen mérkőznek az ellenséggel. Az osztrák-magyar seregek Dél-Lengyelországban hiúsították meg az oroszok támadásait, a németek pedig a Pilica felső folyásánál vérbe fojtván az orosz ellen-offenzívát, leküzdötték a jelentős folyó-akadályt és ezzel a Lodzból Konskba vezető vasutvonal föltétlen urai lettek. Annál nagyobb veszedelmet jelent ez az oroszokra nézve, mert e vasutvonalról nyugatra már több mint egy hete az osztrák-magyar csapatok szorongatják őket. És ezzel egyidejűleg jelenti egy föltétlen hitelt érdemlő magántudósítás, hogy Észak-Lengyelországban a németek átjutottak a Bzura jobb partjára és mindössze negyven kilométernyire vannak Varsóhoz.

A déli hadszíntérről ma részletes tájékoztatást nyújt Höfer altábornagy jelentése.

Megtudjuk belőle, hogy a helyzet itt körülbelül az, mint a háboru kitörése alkalmával volt: Bosznia, Hercegovina és Dél-Dalmácia határain állanak a szerb és a montenegrói seregek, harc azonban jelentéktelen határszéli összeütközéseken kívül sehol sincs. Az általános szélesöndet előreláthatóan a közeli napokban meg fogják törni a mi balkáni haderőnk hadműveletei, melyeknek megindulását — Jenő főhercegnek, az új hadvezérnek vezetése alatt — teljes bizalommal várják a monarchia népei.

Mai távirataink a harctéri eseményekről itt következnek:

Höfer jelentése az északi harcokról és a balkáni hadszíntérről

Budapest, december 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.

A Kárpátokban a helyzet nem változott. A Limanowa és Tuchow között megindított orosz offenzíva elől a Kárpátok galiciái elővidékén erőinket kissé visszavontuk. A Dunajec és a Nida alsó folyásánál az ellenséges támadások meghiusultak. Tomaszow vidékén a harc tovább folyik.

A balkáni hadszíntéren tart a nyugalom. A monarchia területe itt Bosznia és Hercegovina, valamint Dél-Dalmácia egészen jelentéktelen határrészeinek kivételével az ellenségtől mentes.

A Spizza—Buduai keskeny földcsíkot a montenegróiak már a háboru kezdetén megszállták. A Bocche di Cattaro ellen intézett támadásuk teljesen meghiusult. Ugy az öbölök, valamint a határmagaslatokon elhelyezett francia lövegek, amelyeket erődeink és hajóink tüzersege leküzdött, már hosszabb ideje kénytelenek voltak a tüzelést beszüntetni.

Amint már ismeretes, a francia hajóhad részei szintén ismételen eredménytelenül lőttek egyes parti erőműveket. A hadi kikötőt tehát biztosan tartjuk.

Trebinjetől keletre gyengébb montenegrói osztagok hercegovinai határterületen vannak.

Végül: a Foca—Visegrad-i Drina-vonal-

tól keletre szerb erők állanak, amelyek onnan offenzívánk alatt sem vonultak vissza.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A németek harcai Lengyelországban

Berlin, december 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Kelet- és Nyugat-Poroszországban nincs semmi változás.

Lengyelországban a Bzura- és Rawkaszakaszon támadásaink lassan tovább haladnak.

Tomaszowtól délkeletre a támadást sikeresen folytattuk. Az oroszoknak déli irányban Inowlodz felé intézett támadásait az oroszok súlyos veszteségei mellett visszavertük.

A németek átkeltek a Pilicán

Berlin, december 27. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A németek Tomaszowtól délre átkeltek a Pilica folyón s ezzel a Lodz—Konsk-i vasutvonal birtokába jutottak.

A Spala mellett elhelyezkedett orosz csapatok sietve visszavonulnak.

A németek a Bzura jobb partján állanak, Varsótól negyven kilométernyi távolságban.

A császár bizalma

Berlin, december 26. A Kreuzzeitung közli Vilmos császár beszédét, melyet a császár a keleti hadszíntéren tett látogatása alkalmával mondott. A beszéd így hangzik:

Kedves bajtársak! Franciaországból jöttem ide, hogy elhozzam nektek bajtársaitok üdvözlését — nyugatról s hogy királyi köszönetemet mondjam el nektek azért a vitézségért, amellyel híven a zászlóra tett eskütkökhöz, győzelmesen megvertétek az oroszok tulerejét. Mindezt isten segítségével tettétek, ő segítsen benneteket tovább is. A lövészárokból levő többi bajtársaitoknak vigyék királyi üdvözlőmet, az ellenségnek pedig golyót és bajonettet. És azt az egyet mondom nektek: Az ellenséget minden körülmények között meg fogjuk verni!

Az orosz szociáldemokraták

Berlin, december 26. Ahoz a jelentéshez, hogy a francia szociálista miniszterek felszólították az orosz szociáldemokratákat, hogy szüntessék be a kormány elleni harcot, a Vorwärts a következő megjegyzést fűzi:

— Ha ez a hír igaz, úgy *Guesde* és *Semba*t eljárását élesen el kell ítélni. Nem is hisszük, hogy orosz elvtársaink ilyen befolyásolásának eredménye lesz. A legbefolyásosabb orosz elvtársak és pártközpontok nyilatkozataiból következtetve, az orosz szociáldemokrácia megmarad a kormányval szemben rideg ellenzéki ségében, nemcsak azért, mert a cár kormányával semmiféle fegyverszünetet nem köt, hanem mindenekelőtt azért, mert a háboru ellen elvi okokból harcol.

A belga-francia harctér**A franciák kudarca minden vonalon**

Berlin, december 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugoti hadszíntérről:

Flandriában semmi említésre méltó esemény nem történt. Angol hajók mutatkoztak ma reggel.

Alberttől északra az ellenség hába-való támadást intézett Labcisselle ellen, a melyre ma reggel csapataink sikeres ellentámadással feleltek.

A franciáknak a meurissoni területen (az Argonneokban) és Verduntól délkeletre ellenünk intézett támadásai tüzelésünkben összeomlottak.

Felső-Elszásban a franciáknak a Thann — Dammkirch-1 vonaltól keletre levő állásaink ellen intézett összes támadásait visszavertük. Az első éjjeli órákban a franciák Thantól keletre egy fontos magaslatot foglaltak el, de heves ellentámadásunk ismét visszaverte őket s a magaslat elvitáztatlan birtokunkban maradt.

Joffrenak nincs jó jelenteni valója

Gent, december 27. Az általános offenzívát elrendelő parancsa óta Joffre a helyzetnek a szövetségesei javára való változásáról nem volt képes hirt adni. Annak dacára, hogy tegnapi jelentése Flandriában és Ypernnél előhaladást helyezett kilátásba, mai jelentése nem említi föl ezt a területet, még pedig azért nem, mert a németek Lombardzydénél és ezen a vidéken megerősítették állásaikat, mint az más jelentésekből kitűnik. A szövetségesek helyzete Nieuportnál szintén semmikép sem lett kedvezőbb. A francia katonai kritikuskok, mint Russel ezredes, elismerik az argonnei erdőkben és a Maas vidékén operáló németeknek köddel és hóviharakkal dacoló mintaszerű munkáját. Az argonnei erdőségekben a németek sikeres támadásokat kezdtek öt fontos pontra, melyek különösen Bagatellenél és St. Hubertnél eredményesek voltak. Joffre jelentése csak ennyit mond: „Mi megtartottuk arcvonalunkat”, de semmiféle helységet nem jelöl meg.

Semba nyilatkozata

Amsterdam, december 27. A francia vasuti tisztviselők karácsonyi ünnepélyén Semba miniszter azt mondta, hogy Franciaország ezt a „rökényszerített háborút” a legnagyobb erővel fogja viselni. Franciaország nem követel terület-hódítást, de addig nem fogja letenni a fegyvert, mielőtt Franciaország és Belgium függetlensége biztosítva nem lesz.

A franciák a templomokért

Berlin, december 26. Paul Erio, a párisi Journal haditudósítója, a Nieuport melletti St. Georges körül folyó harcról szösz szerint a következőket írja: St. Georges temploma, melyet az ellenség megfigyelő állomásul használt, volt tüzérégünk első célpontja. A templomot csakhamar elárasztottuk lövegekkel s a templom tornya romokban zuhant alá. — Tüzérégünk azután a templom belsejét lövöldözte és csak akkor szüntette be a tüzelést, amikor a templom teljesen elpusztult.

Francia hadijelentés a háborunégy hónapjáról

Stockholm, december 27. A Stockholm Dagblad katonai munkatársa tüzetesen foglalkozik a legutóbb megjelent francia bulletin-nel, mely az első négy háborus hónap lefolyásáról összefoglaló képet ad. A katonai kritikus véleménye szerint a bulletin azért jelent meg most, hogy némiképp fölélénkítse a francia lakosság nyomott hangulatát. A bulletinből világosan kitűnik, hogy a francia hadvezetőség teljesen el volt készülve a németek Belgiumba való bevonulásának lehetőségére s hogy a franciák készen állottak arra, hogy Belgiumon keresztül offenzívát indítsanak Németország ellen. Érdekes, hogy a francia hadvezetőség ebben a jelentésben beismeri az augusztus vége felé elkövetett hibáit és a németek ragyogó legyvertényeit. A jelentésből továbbá világosan kitűnik az angol hadsereg rendkívül veszélyes helyzete, melyben egészen addig az időpontig volt, míg a 7-ik francia hadsereg az angolok segítségére nem sietett. Figyelemre méltó, hogy míg French tábornok jelentésében a francia balszárny megerősítésének szükségességével indokolta az angol hadseregnek a partok közelében történt elhelyezését, addig Joffre generalisszimusz csupán annyit mond, hogy ez az eltolás French tábornok kívánságára történt. — A Stockholm Dagblad katonai kritikusa ehhez megjegyzi: Az angol hadvezetőséget kétségtelenül az az óhaj hatotta át, hogy csapatait olyan közel tudja a hazához, amint csak lehetséges.

Német repülők a Themse fölött

Gent, december 27. Pénteken délután német repülők bombákat dobtak le Southend városra, a Themse torkolatánál. A német repülőket általános puskatüzbe vették. A lakosságon nagy ijedtség vett erőt, mert azt hitték, hogy egy német hajóraj közeledik. — Angol repülők el akarták vágni a német aviatikusok útját, a németeknek azonban sikerült elmenekülni. Hogy milyen kárt okoztak a német aviatikusok bombái, még nem állapították meg.

Négy angol hajó elsüllyesztése

Frankfurt, december 27. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy a „Frigyes Vilmos” német cirkáló Délamerika partvidékén négy angol kereskedelmi hajót elsüllyesztett.

Angol bombák egy német sziget-falura

Berlin, december 27. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Localanzeiger jelenti, hogy két angol repülőgép bombákat dobott le Langeoog észak-tengeri sziget-falura. A bombák nem okoztak kárt.

A syr hadsereg a szent háboruban

Konstantinápoly, december 27. Az arab lapok közlik az Egyptom ellen készülő syr hadsereg főparancsnokának proklamációját, amely így hangzik:

Harcosok! Mögöttetek a rengeteg pusztaság, előttetek a gyáva ellenség, ő mögötte Egyptom gazdag országa, mely türelmetlenül várja a mi megérkezésünket. Ha visszafordultok, a halál lesz végetek. Elöttetek a paradicsom fekszik.

Az orosz uralom Zemlénben

Sátoraljuhely, december 27. A laborcői körjegyző most terjesztette be alispánjához hivatalos jelentését az oroszok tízennapos uralmáról az ő körzetében. A jelentésből a következő nagyérdéki részleteket adjuk:

Az oroszok november 24-én vonultak be Zboróra és Laborcőre, 26-án délután 3 órakor Nagycsertészre. Mindezen községeket december 11-én hagyták el, amikor a legutolsó emberük is kimenekült Zemlénből. A három község közül leginkább elpusztult Nagycsertész, melynek 214 háza közül 164 leégett. — Három éjjel egyszerre több helyen keletkezett tűz gyújtogatás folytán. Laborcőn aránylag kisebb a pusztulás, itt csak 56 ház égett le és pedig srappel-lövések következtében, mert ez a község egy ütközet tűzvonala alá esett.

A községi bírók mindenütt helyükön maradtak, a lakosság nagyrésze is. Az ágyuzás idején pincékbe, vermekbe és a közeli erdőkbe menekültek.

Nem áll, hogy az oroszok a paraszt lakosságot nem bántották; sőt ellenkezőleg, azoknak is annyi kárt okoztak, amennyit csak tudtak. Viszont a lakosok úgy igyekeztek kárpótolni magukat, hogy egymás holmijait rabolták, lopták; amivel még tetőzték a pusztulást. Az oroszok a nőkkel erőszakoskodtak; az összes házakat, kereskedéseket — akár otthon volt a tulajdonos, akár nem — feldúlták, tönkretették; ami elvihető volt, azt elvitték. A leégett házak, az ellopott ló, marha, termés, a kifosztott üzletek stb. értéke a körjegyző szerint hozzávetőlegesen egymillió kétszáz ezer korona.

Laborcőn az oroszok Lebovits Dávid 65 éves és Leb Herman 52 éves embereknél ott felejtett telefondrótokat találtak; ezért ezt a két embert magukkal vitték; sorsukról nem tudni semmit.

Nagycsertészen Malnicsák István csendes őrült az oroszokkal veszekedésbe keveredett; ezt is elvitték magukkal. Ugyancsak Nagycsertészen Apuda Fedor 60 éves és Hüdák Fedor 15 éves embereket, továbbá egy 3 éves gyermeket golyó ért; ezek meghaltak, míg két asszony csak megsebesült. — Ezek valószínűleg a község határában folyó ütközetből eredő véletlen sebesülések; az oroszok szándékosan nem öltek meg senkit.

A segédjegyző három napot töltött községében az orosz uralom alatt, de mivel minden élelmiszerből kifogyott, az éhség kényszerítette, hogy rejtett utakon megszökjék. — Nagynehezen Alsó-Mihályiba jutott el.

A községek határa tele van állati hullalakkal és orosz holttestekkel; a körjegyző intézkedéseket kér a hullák eltakarítására, mert a nép engedetlen s nem akar dolgozni. Általában a rend felfordult, a népet megzavarták a szomorú események.

Tizenkét órányira Kragujevációl

Kolozsvár, december 27.

Kolozsváron fekszik egy intelligens tüzmester, aki a háboru kitörése óta Szerbiában operáló tízezerrednél harcolt s akit a visszavonulás alkalmával hoztak fagyásos lábával gyógykezelné Kolozsvárra. A tüzmester a következőket beszélte el szerbiai 'előnyomulásunk megszakításáról, illetve szerbiai élményeinek utolsó napjairól:

— Kemény csatákat álltunk ki mindvégig és hogy egyebet ne mondjak, a két lábam félig elfagyott. Hogy milyen volt a kedvünk előnyomulás közben, a saját példámval vagyok kénytelen illusztrálni. Valjevóban két napig rászoltunk. A valjevói bevonulásról nem beszélhetek, mert a gyalogság ment be először a városba. Mikor már mi bevonultunk, rend, nyugalom volt s aki csak tehette, pihente a sok hetes offenzíva fáradalmait. Két napig pihentünk mi itt, ekkor alarmit fújtak. Mentünk előre. Előttünk egy vert sereg letagadhatatlan nyomai. A lövészárkok tele voltak temetetlen szerb hullákkal. Gyalogságunk csodával határos erőpróbát produkált. *Talán tizenkét órányira lehattunk Kragujevációl.* Az utolsó napokban a szerbek részéről elhallgattak az ágyuk is. Szélségnél volt. Ekkor koncentrálták összes erejüket és mint utóbb meggyőződtem, nagy orosz megerősítéseket és új ágyukat kaptak. Elrendelték a visszavonulást. Nekem már ekkor nehéz volt a helyzetem. Mindkét lábam meg volt fagyva. Ütegparancsnokom váltig unszolt, hogy forduljak vissza a kórházba lábammal, de én erről tudni sem akartam. Én mindenáron Kragujevácra akartam gyógykezeltetni lábamat. *Visszafordulni azért sem volt nagy kedvem, mert Kragujevác volt a legközelebb.* Sajnos, ez alkalommal nem láthattam meg, de ami késik, nem mulik.

— Tehát visszavonulást rendeltek el. Feladatunk volt az X. ezred visszavonulását fedezni. M . . . nál a szerb hadsereg már olyan csapatmegerősítéseket kapott, hogy nekünk is komolyan kellett fedezettebb helyről gondoskodni. Az átkozott degetyes sárban ágyuinkkal természetesen nehezen lehetett a gyors visszavonulást végrehajtani. Főhadnaggyommal utolsónak maradtunk. Felültetett a nyeregbe, mert megfagyott lábammal nem tudtam egyedül a nyeregbe felszállni. A kengyelt sem tudtam használni, mert már hetek óta nem hordtam a fagyott lábaim miatt csizmát, hanem ehelyett lenyuzott báránybőrt csavartam lábaimra.

Két kilométert vágtattam a koromsötét éjszakában. Lövések riasztottak fel. A lovam összeesik, én lecsuszom a nyeregből és gurulok lefele egy meredélyes, sziklás szakadékba. Pár óráig eszméletlenül fekiidtek. Mikor magamhoz tértem s tagjaim megtapogatása után rájöttem, hogy nem hiányzik egy bordám se, ösztönszerűen arra gondoltam, hogy nem maradhatok bizonytalanságban egy percig sem. Lábaimra nem tudtam állani. Csuszva, mint a gyermek, folyton a vízmosás szélén kusztam előre és folyton csak előre. Nem tudom mennyi idő telhetett el ezalatt. A harc-téren az órák, hetek, napok összefolynak. Az Isten velem volt, mert a hosszú szakadékból kijutva, lódobogás ütötte meg a fületem. Egy ezredévet éltem át ezalatt a pár perc alatt, míg egész közel értek hozzám s eldönthettem, hogy ellenséggel vagy a mi katonáinkkal van dolgom. Cifra, cikornyás káromkodás ütötte meg a fületem. hamisíthatatlan somogyi ká-

romkodással feleselt valaki a szentekkel. Ne haragudjanak meg érte a tiszteletreméltó, jó-ságos papok, de nekem ez a káromkodás szebben hangzott e pillanatban, mint a leg-áhitatosabb fohász.

— Minden erőmet összeszedve kiabálni kezdtem. Örömet leírni nem lehet, midőn a segítségemre jövő katonákban saját embe-reimre ismertem. Elvittek a legközelebbi köz-ségbe, ahonnan előbb tréncocsin, majd vas-uton mint sebesültet szállítottak ki Szerbiá-ból hazám földjére. Mikor magyar földön éreztem magam — ezt az érzést a szó leg-szorosabb értelmében átéltem — összeszorítottam fogaimat, hogy el ne lágyuljak és hogy férfihez nem illő könnyeimet vissza tudjam fojtani.

A presbiterium ülése

Az egyház gazdasági helyzete kielégítő

A debreceni református egyház presbiteriuma ma délelőtt tartotta meg ez évben utolsó ülését *Dicsőfi József* lelkész és *Kovács József* főgondnok elnöke alatt.

A presbiterium jegyzőkönyvben örökítette meg elhunyt tagjának, *Roncsik Lajos* árvaszéki elnöknek emlékét, kinek helyébe *Szőllőssy Sándor* pótpresbitert hívta be.

Az *öszöndíjazó bizottság* javaslatához képest a Pap-Zágonyi alapítvány kamatait *Báthori Vilma* s *Báthori Erzsébet* felsőleányiskolai növendékek nyerték el, ugyancsak kiutalta a presbiterium *Ormos Jolán* felsőleányiskolai tanulóinak a már két éven át élvezett ösztöndíját.

A zárószámadások ismertetéséből megnyugvással vette tudomásul az egyháztanács, hogy dacára a már évek során át tartó pénzügyi válságnak, az egyház vagyoni állapota minden tekintetben kielégítő. A különböző alapok fedezésére megfelelő biztosítékok vannak részint készpénzben, részint pénztárakban. Az egyház vagyoni mérlege a tulajdonképpeni egyházi közszükségletek kielégítésére is teljes megnyugtatóssá szolgál. Az egyház pénzügyi helyzete olyan, hogy nemcsak a különböző alapok és alapítványok vannak biztosítva, hanem bizonyos felesleget is mutat, még a viszonyok folytán el nem kerülhető kétes behajthatóságu követelések, házbér- és adóhátralékok leszámitása után is. A presbiterium magáévá tette a gazdasági bizottságnak az egyház pénzeinek elhelyezésére vonatkozó javaslatát, amely szerint a moratórium alatt csak azoknál a pénztárazatoknál helyez el pénzt, amelyek a moratórium rendelkezéseit az egyházzal szemben nem érvényesítik; a pénzek végleges elhelyezésé-

ről a moratórium letelte után fognak határozni.

Ezután betöltötték a *Kerékgyártó József* lemondásával az iskolaszékben megüresedett tagsági helyet, melyre *Veress Gyula* tanítót választották.

Jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a presbiterium a *Körösi Csoma Sándor* páholy 300 koronás, a *Hadsegélyző Hivatal* 600 koronás, a *Debreceni Első Takarékpénztár* 100 koronás adományaiért, melyeket a szegény gyermekek tankönyvvél való ellátására fordítanak. A *Kálmánczhelyi* családi alapítvány kamatait ez évre is *Böszörményi Andor* IV. joghallgatónak ítélték oda. Végül kisebb jelentőségű folyó ügyeket intéztek el.

HIREK

A nagy időből

— Hadvezérek savaai —

Berlin, december 27. A *Berliner Tageblatt* karácsonyi mellékletül „A nagy időből” címen maradandó értékű emléklapot közöl. Ebben az emléklapban valamennyi német és a legtöbb osztrák-magyar hadvezérnek a válaszait közli, melyeket a lap szerkesztőségének következő kérdésére adtak: „Milyen gondolatokkal és milyen érzésekkel köszöntse a nép és a hadsereg az idei ünnepet?” A válaszok közül, melyeket a berlini lap nagyrészt a hadvezérek sajátkezű írásainak facsimiliájával adott közre, a következőket emeljük ki:

Frigyes Vilmos német trónörökös: „Hiddegvér! Kitartás!”

Frigyes főherceg tábornagy: „Egyesült munkában van az erő!”

Ruprecht bajor trónörökös: „Nem szó és kivánság, hanem akarat és munka kell.”

Hötendorfi Conrad Ferenc báró, az osztrák-magyar hadsereg vezérkari főnöke: „Önmegtágadással és hiven, rendületlen együttműködéssel akarjuk elérni a közös célt. Ezzel már mindenekelőtt azoknak tartozunk, akik ebben a forró küzdelemben hősiességgel és kötelességteljesítéssel áldozták föl életüket, szilárdan bizva a végső győzelemben.”

Hazai Samu báró honvédelmi miniszter: „Egyesült erővel ellenállunk az idő viharainak.”

Krobatin lovag hadügyminiszter: „Mindig lelkesen, bátran előre, míg kivívjuk a nagy győzelmet.”

Válaszoltak még: *Frank, Boehm-Ermolli, Boroevics, Dankl osztrák-magyar, Hindenburg, Goltz, Bülow, Moltke, Bissing, Ludendorff, Falkenhayn, Beseler, Francois német hadvezérek és Tirpitz német tengernagy.*

— Felmentések a népfőlkelő szolgálat alól. Debrecen sz. kir. város főispánjához a földművelésügyi miniszter hivatalos leiratot intézett, amellyel lehetővé teszi, hogy a gazdák és gazdasági alkalmazottak egyes indokolt esetekben mentesíthessenek a népfőlkelő szolgálat alól. Ennélfogva fölhivhatnak azok, kik a felmentésre igényt tartanak, hogy 1914. évi december hó 28., 29., 30. és 31-ik napjain a városi tancs katonai és illetőségi ügyosztályánál (városháza emeletén) személyesen jelentkezzenek.

A rendelet a következőképp szól: „Hogy az 1878—90. években született B) osztályu népfőlkelésre kötelezettek bemutatásánál alkalmasnak talált egyének közül azok, kik a mezőgazdaságban s általában a földművelésügyi tárca keretébe tartozó közérdekl. fontos intézmények, vállalatok és üzemeknél nélkülözhetetlenek, a népfőlkelési szolgálat alól felmenthetők legyenek, felkérem t. címet,

CRANIA

Debreczen legagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ - TER. — TELEFON 12-51.

Hétfőn — Kedden — Szerdán
december hó 28-án, 29-én, 30-án

A veréb.

Társadalmi dráma 4 felvonásban.
A Fenség szorot.
Főúri vigjáték 2 felvonásban.
A medve. Bohózat.
Az ideális filmgyár. Trükk felvétel.
A játékos leánya. Életkép.

Előadások este 5 órától. Folytatólagos bemenet.

Rendes helyárak.

4

hogy járásoként külön-külön felmentési javaslatot szerkeszsen s azt a felmentésre javaslatba hozott egyének által a népfelkelti bemutató szemlén kapott népfelkelti igazolványi lapoknak a községi előjáróság által hitelesített másolatával együtt hozzám a bemutató szemlének egy-egy járás területére való befejezése után azonnal s az utoljára maradt járásra nézve legkésőbb január 5-ig terjessze fel. E határidőn túl beérkező javaslatok figyelembe nem vétetnek. Felmentésre csak olyan egyént lehet javaslatba hozni, kinek elvonulása által az üzem valamely gazdaságban egészen vagy tartósan szünetelni volna kénytelen vagy az illető gazdasági üzem súlyos, esetleg pótolhatatlan károsodást szenvedne. A felmentési javaslatok megtételénél különös súlyt kell helyezni a kisebb gazdaságokra, ahol a gazda, vagy a még ott hon levő családtag elvonásának kérdése különösen beható megfontolást igényel."

Házasság. Dr. B o s z ö r m é n y i Béla kir. albiró, cs. és kir. tartalékos tüzérfőhadnagy tegnap tartotta esküvőjét P a j o r Erzsikével, dr. P a j o r Kálmán debreceni kir. ítélőtáblai tanácselnök leányával.

Aszénzállítás fellődése. A Máv. igazgatóságától vett értesülés szerint a mult hét folyamán a szénszállítás örvendetes fejlődést vett. Így az összes budapesti állomásokra vasuton és vizen az önkezelési célokra szolgáló küldeményeken kívül 186.216 mm. porosz és 108.870 mm. hazai szén érkezett. Ez a mennyiség eléri a mult évi heti szállítás átlagát.

Ujévi lapok legnagyobb választékban Hegedüs és Sándornál, főposta mellett.

Előléptetett elzászi képviselő. Berlinből jelentik: *Wendel* szociáldemokrata birodalmi gyűlési képviselőt tiszthelyettségé léptették elő. Ő is elzászi kerületet képvisel és mint Weyll, ő is elzászi származású. Néhány hónappal a háboru kitörése előtt föltűnést keltett azzal, hogy a birodalmi gyűlésben mondott beszédét ezzel a fölkiáltással fejezte be: *Vive la France!* Franciaország irányában kimutatott rokonérzése azonban nem akadályozta meg abban, hogy teljesítse hazafias kötelességét és a háboru kitörésekor belépett a német hadseregbe.

Névjegyek 1 óra alatt készítettnek Hegedüs és Sándornál, főposta mellett.

Téli ruhát a katonáknak. A katonák számára téli felszerelési cikkeket adományoztak: Jármy Tamásné, Czene Piroška, Fráter Vilike, Marosán György, Lápos Erzsike, Svetits-intézet, Korda Lajosné, Jánosi Zoltán, Testvér-Egyesület, Tóth Ilona, Pogány Irén, Pogány Ilonka, Állami gyermekmenhely, dr. Balkányi Edéné, László és Fenyő, Lencsés Margit, Aszódy Mórné, György Emil.

A kollégiumi Vörös Kereszt-kórház sebesültjeinek karácsonya. A református kollégium Vörös Kereszt-kórháza 520 sebesült katonájának karácsonyi megajándékozása csütörtökön délután ment végbe a főiskolai oratóriumban és a betegek szobáiban. Minden beteg egy-egy csomagot kapott, melyet nemzeti színű szalagok, fenyőgalyacsok, Ferenc József királyunkat és Vilmos császárt ábrázoló levelezőlapok díszítettek. A süteményeket, cukrot, csokoládét, szivart, cigarettát, almát, fügét, zsebkendőket tartalmazó csomagokon kívül a katonák bort és a kalácsot, a nehéz betegek befőttest is kaptak. Ehez az ajándékokhoz Sass Béláné urnő után a következő járultak hozzá: Kovács Gyula vaskereskedő, Dóczy Imre, Fazekas Sándorné, Kovaliczky Antalné, dr. Nagy Gáborné, Serly Edéné, N. N., Czégyény Ilona, Sz. J., dr. Pokoly Józsefné, Nagy Gyuláné, Berger Mórné, Sz. L., Karay Sándorné, Matolay Gáborné, dr. Nagy Lajosné, dr. Pápay Józsefné, Serly Gusztávné, dr. Kun Béláné, a Vörös Kereszt Egylet, Sz. Tóth Béláné, Csáky Jánosné, Tarpay Béláné, Mócz Andrásné, Sass Béláné, Gazdák Sütődéje.

Művész kiállítást képeket és nagyításokat készít Kozmann és társa, Piac-utca 44.

Hadifoglyok karácsonya. Temesvárról jelentik: A temesvári Fejérváry-Kaszárnyában levő sebesült hadifoglyoknak a temesvári hölgyek szintén rendeztek karácsonyfa-ünnepet, Valamennyi hadifoglyot, sebesültet és egészségeset egyaránt, ajándékkal leptek meg. Az ünnepen ott volt *Joanovich* Sándor főispán és felesége is. Ez az ünnepség is mutatja, hogy milyen jó bánásmódban részesülnek nálunk a hadifoglyok.

Művész kiállítást aquarelleket készít Kozmann és társa, Piac-utca 44.

Ujévi üdvözlétek megváltását a Hadsegélyző Hivatal (Megyei háza, I. emelet) a hivatalos órák alatt köszönettel elfogadja és hírlapilag nyugtázza.

Művész kiállítást olajfestményeket készít Kozmann és társa, Piac-utca 44.

NYILTÉR. 7)

KALODONT

legjobb fog-orém kerül

1914 december 21-től 70 fillérbe.

Könnyű, használható:

NYERGER

megvételre kerestetnek PAVILLON-LAKTANYA Radics százados.

Borsó, Lencse, Bab, Aszalt bányal és boszrial szilva, szárított zöldség és vaj bab, szárított és conserv borsó kapható a Deutsch-üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA. Különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatárú nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Tábori borítékok 2 fillérével kaphatók a kiadóhivatalban.

A jó íróasztal célját is szolgáló Wertheim szekrény megvételre kerestetik Ullmann Salamon fűszer, csemege nagykereskedésében Piac-utca 69. szám.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szóvignette ezrenként olesón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

2-3 uri embert

teljes ellátásra (kóser koszi) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Fodrászsegéd jó munkás, felvételt Möldner József fodrásznál, városház.

Elcselt és sebesült

NEMZET HŐSEI KÉPES ARCKÉP-FÜZETJE

megérkezett.

Kapható 10 fillérért

PIAC-U. 49. szám alatt Papp M. nél, 1-ső emeleten.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY DEBRECZEN, Kistemplombazár

Nagy Ujévi vásár.

Elsőrendű áruk. Olcsó árak.

Üzemmagyobbitás folytán nyomással:

1000 színes jómindségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték . . . 6-
1000 félv üzleti levélpapír . . . 7-
1000 színes levelező-lap . . . 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN DEBRECZEN, PIAC-UTOZA 49.

Gyomorgörcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ra 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ gyógyszeráránban, Debreczenben.

URANUS Korona-Passagó Telefon 3-28.

Hétfőn — Kedden — Szerdán december 28-án, 29-én, 30-án

ÁRULÓ GYERMEKE.

Társadalmi dráma 2 felvonásban.
Kisasszony a felelőségem Kaczagató vigjáték 2 felvonásban.

A fehér algt. Természeti szépségek.
Hogyan lett a favágóból pass. Mese játék.
A gyáva. Bohózat.
A gyermek kérése. Életkép.

Az előadások hétköznapokon 5 órakor, vasárnap 3 órakor kezdődnek folytatlagos bemenettel. Utolsó előadás 9 órától.